

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/62/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7914203739
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Rizman
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7914203739.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu G.. Z. Z. a členov senátu D.. D. L. a G.. V. U. v právnej veci navrhovateľa: T. U. H., s.r.o., E. 5, Y., M.: XX XXX K., zastúpený: X. U., s.r.o. E. 5, Y., M.: XX XXX XXX, proti odporcom: 1. J. I., nar. XX.XX.XXXX, Na sídlisku XXX, D., 2. T. I., nar. XX.X.XXXX, Na sídlisku XXX, D. za účasti vedľajšieho účastníka: J. A. E. H., J. nám. 7, Y., M.: XX XXX XXX, zastúpený G.. Y. G., advokát, I. XX, Y., o zaplatenie X.XXX,XX eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trebišov č.k. 14C/161/2014-68 zo dňa 16.10.2014, takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Účastníkom nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom rozhodol, že odporca v 1. rade a odporca v 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu X.XXX,XX eur s 9% úrokom z omeškania ročne od XX.X.XXXX do zaplatenia, sumu XX,XX eur titulom úroku z omeškania zo splátok od XX.X.XXXX do XX.X.XXXX a nahradiť trovy konania vo výške XXX,XX eur, v pravidelných mesačných splátkach vo výške XXX,XX eur mesačne, vždy do XX-teho dňa toho ktorého mesiaca, počnúc právoplatnosťou rozsudku až do úplného zaplatenia, pod následkom straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti návrh zamietol.

Toto rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 2 písm. b), d), § 4 ods. 2 písm. a), g) Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy t.j. do XX.X.XXXX, ust. § 5b Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ust. § 100 ods. 1, § 101, 103 Občianskeho zákonníka.

Uviedol, že po vykonaní dokazovania zistil nasledovný skutkový stav veci.

Zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX sa navrhovateľ (právny predchodca H. sporiteľňa a.s.) zaviazal, že poskytne dlžníkovi úver po splnení nasledovných podmienok: výška úveru XXX.XXX,XX Sk, druh úveru - spotrebný bez účelu, výška úrokovej sadzby - XX,XX % ročne, poplatok za poskytnutie úveru - X % z výšky úveru, poplatok za správu XX,XX Sk mesačne, výška splátky X.XXX,XX Sk, periodicita splátok mesačne k XX. dňu v mesiaci, splatnosť prvej splátky XX.X.XXXX, konečná splatnosť úveru XX.X.XXXX, splatnosť úrokov - v posledný deň kalendárneho mesiaca, ročná percentuálna miera nákladov X,X%. Súd sa oboznámil so všeobecnými obchodnými podmienkami.

Listom zo dňa X.X.XXXX bolo postúpenie pohľadávky oznámené odporcovi X,X. Súd sa oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami.

V konaní bol vydaný platobný rozkaz č. XXRo/XX/XXXX-XX zo dňa XX.X.XXXX, ktorý bol uznesením č. XXRo/XX/XXXX-XX zo dňa XX.X.XXXX zrušený z dôvodu, že ho nebolo možné doručiť do vlastných rúk odporcovi.

Z výpovede odporcu v 1. rade súd prvého stupňa zistil, že si je vedomý toho, že zmluva bola uzatvorená, suma XXX.XXX,XX Sk vyplatená, nevedel uviesť, v akej výške bol predmetný úver uhradený, vyjadril sa, že môže byť v uplatnenej sume. Uviedol, že predmetnú sumu uhradí, žiadal o možnosť splátok. Pracuje ako zvärač, jeho príjem predstavuje suma XXX,XX eur mesačne, bývajú v podnájme, kde platia XXX,XX eur za nájom a XX,XX eur za elektrinu, má výdavky na cestovné XX,XX eur mesačne, výdavky na stravu a hygienické potreby špecifikovať nevedel, uviedol, že spolu žijú štyri plnoleté osoby, syn už začal teraz pracovať, dcéra študuje na vysokej škole a denne dochádza do E.. Výdavky na oblečenie špecifikovať nevedel.

Z výpovede odporcu v 2. rade súd zistil, že sa stotožňuje s vyjadrením odporcu v 1. rade, doplnila, že pracuje ako operátor výroby, jej príjem je XXX,XX eur mesačne, jej výdavky XX,XX eur na cestovné. Má telefón na kredit, nemá zdravotné problémy.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi účastníkmi konania bol založený záväzkový vzťah týkajúci sa poskytnutia úveru, ktorý sa mal spravovať obchodnými podmienkami a obchodným zákonníkom.

V prejednávanej veci vznikol záväzok odporcu zo zmluvy o splátkovom úvere uzatvorenej podľa ust. §497 ObchZ, ktorá je podľa ustanovení §261 ods. 6 ObchZ tzv. absolútnym obchodom, ktorý sa riadi bez ohľadu na povahu účastníkov ustanoveniami časti tretej ObchZ. Aj napriek svojej povahy výlučného obchodného záväzku je však zmluva o úvere s ohľadom na skutočnosť, že dlžník ako jedna zo strán tejto zmluvy nebol podnikateľom, zmluvou spotrebiteľskou v zmysle §52 a nasl. OZ.

Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v ust. §52 (znenie v čase uzavretia zmluvy). Vychádzajúc z tohto ustanovenia spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je obsiahnutá v zákone č. 258/2001 Z. z. Tento právny predpis v ust. § 2 písm. a) definuje spotrebiteľský úver ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Veriteľom v zmysle ust. §3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. je fyzická alebo právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a spotrebiteľom podľa ust. § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý navrhovateľom túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere boli bez akýchkoľvek pochybností všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré odporca ovplyvniť nemohol, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Navrhovateľ mal v predmete svojej činnosti poskytovať úverov (výpis z obchodného registra) a nebolo preukázané, aby úver poskytol odporcovi za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania.

Vzhľadom na dátum uzavretia zmluvy o úvere (XX.X.XXXX), súd pri posudzovaní obsahu zmluvy o úvere nemohol aplikovať kogentné ustanovenia limitujúce výšku odplaty pri spotrebiteľských úveroch podľa ust. §3 ods. 10 a 11 zák. č. zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ktoré nadobudli účinnosť dňom X.X.XXXX a v zmysle ust. nar. vlády č. 238/2008 Z.z, ktoré nadobudli účinnosť dňom X.X.XXXX. Rovnako na predmetný vzťah nedopadá ust. §53 ods. 6 Občianskeho zákonníka (účinnosť od 1.1.2008).

Po oboznámení sa s obsahom zmluvy mal súd za preukázané, že zmluva obsahovala zákonom predpísané náležitosti, pričom konkrétne v danom prípade bola dohodnutá RPMN vo výške X,XX %. Z uvedeného dôvodu sa poskytnutý úver v súlade s ust. §4 ods. 3 cit. zákona nepovažuje za bezúročný.

V zmysle zmluvných dojednaní účastníkov bol odporca povinný splatiť úver X.XXX,XX eur formou mesačných splátok vo výške XXX,XX eur počnúc XX.X.XXXX, posledná splátka bola splatná XX.X.XXXX. V konaní nebolo preukázané, že navrhovateľ odstúpil od zmluvy pred lehotou konečnej splatnosti úveru.

Predmetom konania je nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy X.XXX,XX eur s príslušenstvom, pričom predmetná suma zodpovedala neuhradeným splátkam v počte XX, splatných počnúc XX.XX.XXXX až do XX.X.XXXX.

Vzhľadom na právne posúdenie zmluvného vzťahu účastníkov konania mal súd za to, že nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy XXX,XX eur zodpovedajúcej splátkam splatným od XX.XX.XXXX (splátka č. X vo výške XX,XX eur a splátky č. X,X,X po XXX,XX eur) do XX.X.XXXX je premlčaný.

Súd prvého stupňa prihliadol ex offo na premlčanie nároku navrhovateľa a z uvedeného dôvodu návrh navrhovateľa čo do výšky XXX,XX eur zamietol. Mal za to, že navrhovateľovi začala plynúť premlčacia doba počnúc dňom XX.XX.XXXX (pri prvej splátke) a dňom XX.X.XXXX (pri štvrtej splátke), uplynula dňom XX.XX.XXXX (pri prvej splátke) a dňom XX.X.XXXX (pri štvrtej splátke). Návrh bol súdu doručený dňa XX.X.XXXX, teda po uplynutí premlčacej doby.

Súd prvého stupňa priznal navrhovateľovi nárok na sumu X.XXX,XX eur zodpovedajúcej splátke splatnej dňa XX.X.XXXX až XX.X.XXXX (piata až pätnásta splátka), nakoľko iba ohľadne týchto splátok mal za to, že nie sú premlčané. Nakoľko v konaní nebolo preukázané, že odporcovia uvedenú sumu navrhovateľovi uhradili, súd v tejto časti návrhu vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

V zmysle ust. § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ust. §3 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Navrhovateľ si uplatnil nárok na príslušenstvo - úrok z omeškania zo splátok splatných od XX.XX.XXXX až XX.XX.XXXX (splátky č. X až XX) do XX.X.XXXX v celkovej výške XX,XX eur. Nakoľko súd prihliadol na premlčanie splátok č. X až X a mal za to, že nárok navrhovateľa čo do výšky nesplateného úveru v tejto časti je premlčaný, z rovnakého dôvodu zamietol návrh navrhovateľa ohľadne príslušenstva vo výške XX,XX eur nakoľko mal za to, že tento nárok je rovnako premlčaný.

Úroky z omeškania a úroky sú príslušenstvom pohľadávky a povinnosť dlžníka zaplatiť úroky z omeškania a úroky ako jeden z právnych dôsledkov jeho omeškania s plnením peňažného dlhu spočíva v tom, že okrem vlastného plnenia (istiny) je dlžník povinný poskytnúť veriteľovi ešte aj stanovené percento z tej časti peňažného dlhu, s ktorou je v omeškaní. V dôsledku omeškania dlžníka medzi účastníkmi nevzniká ďalší záväzkovo-právny vzťah, ale z pôvodného vzťahu za splnenia zákonných podmienok vzniká popri hlavnom záväzku aj záväzok vedľajší (akcesorický). Niet pochyb o tom, že úroky z omeškania a úroky majú povahu opakujúcich sa dávok, ktoré možno veriteľovi priznať súdnym rozhodnutím, aj keď sa stanú splatnými až v budúcnosti. To znamená, že pre povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania sú rozhodujúce okolnosti, ktoré nastali v dobe, kedy došlo k omeškaniu so splatením dlhu z hlavného záväzkovo právneho vzťahu. Okolnosť, či každý ďalší deň dlžník porušuje svoju povinnosť plniť riadne a včas hlavný peňažný záväzkový vzťah, nie je pre povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania a úroky významná. Povinnosť platiť úroky z omeškania a úroky so splnením dlhu nevzniká samostatne za každý deň trvania omeškania, ale jednorazovo v deň, v ktorom sa dlžník ocitol v omeškaní so splnením tohto záväzku; týmto dňom začína u tohto práva plynúť premlčacia doba a jej uplynutím sa

právo premlčí ako celok (názor vyslovený v uznesení NS SR zo dňa XX.X.XXXX, sp. zn. XCdo XXX/XXXX).

Čo sa týka splátok č. 5 až XX, súd priznal navrhovateľovi nárok na úroky z omeškania zo splátok za vyčíslené obdobie vo výške XX,XX eur.

Podľa zistenia súdu, výška úrokovej sadzby platná k prvému dňu omeškania XX.X.XXXX až XX.XX.XXXX bola X%, teda zvýšená o X percentuálnych bodov je X %. Nakoľko si navrhovateľ uplatnil nárok na úrok z omeškania vo výške zákonom prípustnej, súd mu priznal nárok vo výške ním uplatnenej, jednak za obdobie k XX.X.XXXX vyčíslený vo výške XX,XX eur (splátka č. X až XX) a následne zo sumy X.XXX,XX eur od XX.X.XXXX do zaplatenia, nakoľko mal za preukázané, že odporca bol v omeškaní, nakoľko ku dňu splatnosti predmetných splátok úveru neuhradil dlh v stanovenom rozsahu.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. §142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Úspech navrhovateľa predstavuje suma X.XXX,XX eur (XX %) a neúspech suma XXX,XX eur (XX %); vznikol navrhovateľovi nárok na náhradu XX % (XX-XX) jeho nákladov.

Súd prvého stupňa priznal navrhovateľovi nárok na XX % jeho nákladov a to sumu XX,XX eur titulom súdneho poplatku (XX % zo sumy XX,XX eur) a sumu XXX,XX eur ako trovy právneho zastúpenia XX % zo sumy XXX,XX eur, ktoré boli vyčíslené v zmysle vyhl. č. XXX/XXXX Zz, nasledovne:

Odmenu za právne zastúpenie v zmysle §10 vyhl. č. 655/2004 Z.z. vo výške XXX,XX eur za právne úkony: prevzatie a príprava zastúpenia, podanie žalobného návrhu, odmena za X úkon bola priznaná vo výške XX,XX eur a režijný paušál XxX,XX eur, všetko +DPH;

V zmysle § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Súd prvého stupňa povolil odporcom istinu s príslušenstvom splácať v mesačných splátkach po XXX,XX eur tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti rozsudku vzhľadom na ich finančné pomery, v ktorých sa nachádzajú a výšku ich príjmu, s prihliadnutím na to, aby pohľadávka navrhovateľa bola zo strany odporcov uspokojená v primeranej lehote.

Proti tomuto rozsudku v časti, v ktorej súd žalobu zamietol (XXX,XX eur s prísl.) podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, nedostatočného zistenia skutkového stavu. Uviedol, že podľa ust. § 387 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“) Právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom.

Podľa ustanovenia § 397 OBZ Ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

Navrhovateľ zastáva názor, že súd na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby, nakoľko bolo potrebné aplikovať ustanovenia OBZ, keďže ide o zmluvu o úvere a teda absolútny obchodno-záväzkový vzťah aj napriek tomu, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ.

Predmetná úverová zmluva bola uzavretá dňa XX.X.XXXX, pričom v období do XX.XX.XXXX sa vzťahovali ustanovenia § 52 až 54 OZ len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti OZ, ako aj na zmluvu podľa § 55 OZ. Zmluva o úvere bola upravená v OBZ. V dôsledku toho sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 879f ods. 3 OZ (Spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ustanoveniami § 53 a 54 tohto zákona a spotrebiteľské zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch aj s ustanovením § 55 ods. 1, ak ide o náležitosti zmluvy, a s ustanovením §57 tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto

zákona). Novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 OZ sa nespravujú nároky vzniknuté pred X.X.XXXX a neposudzuje sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred X.X.XXXX. To znamená, že pokiaľ pred dňom X.X.XXXX bola uzavretá zmluva o úvere, kde bol dlžník spotrebiteľom, tak, ako v danom prípade, nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred X.X.XXXX z tejto zmluvy posudzovať podľa ust. § 52 až 54 OZ. Právne vzťahy zo zmluvy o úvere uzavretej pred X.X.XXXX sa spravujú ustanoveniami OBZ bez ohľadu na povahu účastníkov.

Navrhovateľ v tejto súvislosti poukazuje na nasledovné rozhodnutia:

Navrhovateľ si v tejto súvislosti dovoľuje poukázať na rozhodnutie NS SR, sp. zn. 2 M W. X/XXXX zo dňa XX.X.XXXX, podľa ktorého Ručením sa zabezpečoval záväzok zo zmluvy o úvere (resp. medziúvere). Záväzkové vzťahy, ktoré vznikli zo zmluvy o úvere, sa bez ohľadom na povahu účastníkov spravujú záväzkovou časťou Obchodného zákonníka. Preto aj záväzkové vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení záväzku z úverovej zmluvy, sa spravujú Obchodným zákonníkom (§261 ods. 4 Obchodného zákonníka).

Tento právny názor odôvodnil rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. XMCdo X/XXXX zo dňa XX.X.XXXX, rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. XXCo/XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. XXCo/XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, rozhodnutím Krajského súdu v Trnave sp. zn. XCo/XXX/XXXX zo dňa XX.X.XXXX ako aj Nálezov Ústavného súdu SR.

Zastáva názor, že aplikáciou ust. § 5b ZoOS dochádza k značnému narušeniu princípov právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 1 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy SR a čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu ochrany pred svojvoľným zásahom štátnej moci zakotvenej v čl. 13 ods. 4 Ústavy SR, k narušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, Čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1. Dodatkového protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd, k porušeniu práva na prístup k nezávislému a nestrannému súdu podľa čl. 46 Ústavy SR, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania garantovanej čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd.

Právna úprava platná v Slovenskej republike do XX.X.XXXX umožňovala spotrebiteľom brániť sa proti pohľadávke uplatnenej po uplynutí premlčacej doby vznesením námietky premlčania. Za účelom zvýšenia ochrany spotrebiteľa prijala Národná rada SR § 5b ZoOS, v ktorom prikázala orgánom rozhodujúcim o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (vrátane súdov) ex offio prihliadať na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo inú prekážku, a to bez stanovenia jasných pravidiel obsiahnutých v prechodných ustanoveniach, ktoré by zabezpečili plynulý prechod z doposiaľ platného a účinného režimu právnej úpravy do ich nového režimu. Aplikáciou ustanovenia § 5b ZoOS na prebiehajúce súdne konania bez ohľadu na to, za akého právneho stavu došlo k nadobudnutiu pohľadávok veriteľom a za akého právneho stavu došlo k podaniu návrhu na začatie konania, došlo k zotretiu princípu právnej istoty, ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorého súčasťou je aj požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci a závažnému zásahu do majetkových práv veriteľa.

Ústava SR priznáva každému z účastníkov súdneho konania rovnaké postavenie. Odhliadnuc od skutočnosti, že možnosť zbaviť sa dlhu vznesením námietky premlčania už sama o sebe znamená zásah do majetkových práv a zásad dobrých mravov, prijatím § 5b ZoOS zákonodarca zašiel ešte ďalej a uložil súdom a iným orgánom povinnosť vyhľadávať dôvody, pre ktoré by mohol nárok veriteľa zamietnuť, či pre ktoré by nemusel priznať veriteľom uplatnený nárok v plnej výške a skúmať dôkazy v tomto svetle, čím zákonodarca de facto zlegalizoval postavenie súdu ako advokáta dlžníka. Porušil tým Ústavou SR a medzinárodnými zmluvami garantované právo prístupu k nestrannému súdu a narušil tiež zásadu rovnosti účastníkov konania a nestrannosti súdu, ktorá sa v civilnom procese prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a procesného postavenia subjektov, o ktorých právach a povinnostiach rozhoduje občianskoprávny súd. Nedovoleným spôsobom tak zasiahol do princípov právneho štátu. V plnej miere sa v tejto súvislosti stotožňujeme s názorom sudcu Ústavného súdu SR Milana X., že zákonodarca a súdy Slovenskej republiky v oblasti ochrany spotrebiteľa zašli už tak ďaleko, že sa dotýkajú samej podstaty a primeranosti práva a absolútne nevhodne, paternalisticky a v rozpore so zásadou rovnosti a zásadou, podľa ktorej právo patrí bdelym, ktoré by mali platiť aj pre

„privilegovaného spotrebiteľa“, spotrebiteľa neprípustne zvýhodňujú v porovnaní s veriteľom, ktorému reálne hrozí riziko nevykonalosti ani len elementárneho nároku bez príslušenstva. Spotrebiteľovi tak umožňujú legálne sa obohatiť na úkor veriteľa za asistencie súdov.

Odvolateľ má za to, že priamym aplikovaním § 5b ZoOS súd taktiež porušil zásadu stanovenú v čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorej výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade Ústavou SR. Navyše vzniká reálna hrozba, že súd by tak spôsobil navrhovateľovi škodu.

Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti s poukázal na to, že navrhovateľ si v konaní uplatnil svoj nárok žalobným návrhom zo dňa XX.X.XXXX, pričom predmetné ustanovenie § 5b ZoOS nadobudlo účinnosť až dňa X.X.XXXX, navrhovateľ nemôže súhlasiť s rozhodnutím súdu a právnym posúdením veci. Navrhovateľovi teda vznikol nárok aj na štyri súdom zamietnuté splátky spolu s príslušným úrokom z omeškania.

Na základe vyššie uvedeného navrhujem, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 220 Občianskeho súdneho poriadku ho zmenil tak, že vyhovie návrhu navrhovateľa, resp. v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 a 3 Občianskeho súdneho poriadku ho zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporcovia v 1. a 2. rade ako aj vedľajší účastník sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým odporcovia v 1. a 2. rade boli povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu X.XXX,XX eur aj s príslušenstvom nebol napadnutý opravným prostriedkom a preto ho odvolací súd nepreskúmal.

Správne a presvedčivé sú dôvody uvedené v uznesení súdu prvého stupňa, pokiaľ ide o zistenie skutkového stavu veci, ako aj o právne posúdenie. Skutkový stav sa nezmenil ani v priebehu odvolacieho konania a preto na zistenia uvedené v odôvodnení napadnutého uznesenia a na právne normy, ktoré použil súd prvého stupňa, odvolací súd poukazuje a v celom rozsahu sa s nimi stotožňuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a dodáva.

K dôvodom, ktoré obsahuje rozsudok súdu prvého stupňa a s prihliadnutím na dôvody odvolania navrhovateľa odvolací súd považuje za potrebné uviesť nasledovné:

Do odseku 2 (ustanovenia § 52 OZ) bola doplnená novelou Občianskeho zákonníka, vykonanou zákonom č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho, veľa, podľa ktorej „na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“.

Ide o zásadnú zmenu, ktorá má závažné dôsledky. Dopusil sa na obchodné spotrebiteľské zmluvy v zmysle § 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vzťahovala úprava o neprijateľných podmienkach. V danom prípade ide o prelom v pôsobnosti Občianskeho zákonníka vo vzťahu k Obchodnému zákonníku. Podľa tejto úpravy, účinnej od XX.X.XXXX je treba na zmluvy uzatvárané spotrebiteľmi, t.j. spotrebiteľské aj obchodné zmluvy, použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Znamená to, že ak si zmluvné strany písomne dohodli v zmysle § 262 Obchodného zákonníka, že sa ich vzťah bude riadiť Obchodným zákonníkom, pre spotrebiteľské zmluvy to bude inak. Podľa názoru odvolacieho súdu to platí aj pre tzv. absolútne obchody, upravené v § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka. Ak sa uzavrie spotrebiteľská zmluva podľa Obchodného zákonníka, keďže v Občianskom zákonníku upravená nie je, tak okrem vymedzenia zmluvného typu a jeho podstatných náležitostí sa na všetko ostatné bude vzťahovať Občiansky zákonník. Ak sa podľa § 262 Obchodného zákonníka dohodne uzavretie spotrebiteľskej zmluvy takého typu, aký upravuje Občiansky zákonník,

tak rovnako okrem pojmového vymedzenia a podstatných náležitostí sa bude spravovať Občianskym zákonníkom.

Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že zásadná zmena nastala v dĺžke premlčacej doby. Podľa Občianskeho zákonníka (§ 101) je všeobecná premlčacia doba trojročná, podľa Obchodného zákonníka štvorročná (§ 397).

Na uplatnenie práv zo spotrebiteľských zmlúv bude sa aplikovať úprava v Občianskom zákonníku, teda trojročná premlčacia doba.

V súvislosti s premlčaním odvolací súd upozorňuje na nové znenie zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V zmysle novely vykonanej zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od X.X.XXXX, v zmysle § 5b (z.č. 250/2007 Z.z.) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa názoru odvolacieho súdu ide o prelomové ustanovenie, ktoré ukladá povinnosť súdu z úradnej povinnosti (ex offa) skúmať, či v súvislosti so spotrebiteľskými zmluvami nedošlo k premlčaniu.

Táto úprava je teda odlišná od úpravy v § 100 ods. 1 OZ, podľa ktorého súd prihliada na premlčanie len na námietku dlžníka. Vzhľadom na (tú) skutočnosť, že k tejto novej úprave v zákone o ochrane spotrebiteľa nie je prechodného ustanovenia, súd je povinný skúmať túto otázku aj pri návrhoch, ktoré došli súdu pred X.X.XXXX, teda pri všetkých sporoch v čase rozhodovania.

S prihliadnutím na vyššie uvedené dôvody sú právne irelevantné tvrdenia odvolateľa, že aplikáciou predmetných ustanovení dochádza k porušeniu zákazu retroaktivity.

Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil, vrátane výroku o náhrade trov konania o ktorých rozhodol súd prvého stupňa v súlade s platnou právnou úpravou.

Výrok o náhrade trov odvolacieho konania sa zakladá na ust. § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ nemal úspech v odvolacom konaní a tak nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odporcom v 1. a 2. rade ako aj vedľajšiemu účastníkovi trovy konania nevznikli a preto odvolací súd rozhodol tak, že neprizná účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.